

Представленість жінок і чоловіків у законодавчих органах влади України у 2015 році (%)

Назва органу влади	Чоловіки	жінки	вакантні посади
Кабінет Міністрів України	83	11	6
Міністерство аграрної політики і продовольства	60	20	20
Міністерство внутрішніх справ	80	20	0
Міністерство екології та природних ресурсів	25	50	25
Міністерство економічного розвитку і торгівлі	50	50	0
Міністерство енергетики та вугільної промисловості	80	0	20
Міністерство закордонних справ	60	40	0
Міністерство інформаційної політики	50	25	25
Міністерство інфраструктури України	83	17	0
Міністерство культури	100	0	0
Міністерство молоді та спорту	100	0	0
Міністерство оборони	100	0	0
Міністерство освіти і науки	83	17	0
Міністерство охорони здоров'я	80	20	0
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства	100	0	0
Міністерство соціальної політики	100	0	0
Міністерство фінансів	71	29	0
Міністерство юстиції	71	29	0

Як бачимо, у шести міністерствах кількість чоловіків складає 100%, лише у двох міністерствах кількість чоловіків та жінок однакова. Зазначимо, що за даними Міжнародного парламентського союзу, по кількості жінок у вищих ешелонах влади з 172 країн Україна посідає лише 152 місце.

Україною ратифікована ціла низка міжнародних документів щодо дискримінації жінок у всіх сферах життя. Наскільки ці нормативні акти вплинули на розвиток гендерної рівності в нашій країні? Як зазначає Т. М. Мельник, ці акти, по-перше, вони носять виключно декларативний характер та не забезпечені механізмами реалізації, тобто фінансовими та організаційними ресурсами для забезпечення даних зобов'язань, а по-друге, громадянське суспільство в Україні на сьогоднішній день, на жаль, ще є силою, яка здатна вплинути на гендерну ситуацію в країні [2].

О. С. ЛЕЩЕНКО

Харківський національний університет внутрішніх справ

Л. О. ШЕВЧЕНКО

Харківський національний університет внутрішніх справ

ПОЛІТИЧНЕ ЛІДЕРСТВО В УКРАЇНІ КРІЗЬ ПРИЗМУ ГЕНДЕРУ

Сучасне українське суспільство гостро потребує політичної модернізації. Закони надають жінкам та чоловікам рівні права, але фактично жінки дискримінуються в різних сферах життя, зокрема у політиці. Формальних обмежень щодо участі жінок або чоловіків у політичному житті в Україні не існує. Проте очевидні певні чинники, що зумовлюють переважне домінування чоловіків у політичній сфері партіях та політичних структурах. Першопричинами такої ситуації можна вирізнити:

- суспільні стереотипи про прерогативу чоловіків на громадсько-політичне життя та другорядну роль жінок;
- часові обмеження для участі жінок у громадсько-політичному житті через покладання на них переважної більшості домашньої роботи у домогосподарстві і виконання ними репродуктивної функції;
- менший доступ жінок до економічних ресурсів, які є неодмінною умовою для участі в політиці.

Ці чинники склалися історично і досить інертні до заходів спрямованих на їх подолання. Вони пояснюють існування причин, що безпосередньо зумовлюють дисбаланс у виборних органах влади.

Однією з таких причин, що перешкоджають просуванню жінок на керівні посади вищого рівня органів державної влади, є «скляна стеля» тобто суспільний феномен формально не існуючих, але реально діючих обмежень для жінок [1]. Ілюстрацією є, наприклад, представленість жінок у «Олімпі» влади України у 2015 році (табл. 1).

З метою здійснення заходів по забезпеченню рівного доступу чоловіків та жінок до важелів політики необхідно:

- цілеспрямоване забезпечення збалансованості представництва жінок та чоловіків при призначенні в органи державної влади. Включення жінок до структур виконавчої та законодавчої влади (створення систем просування жінок, їх підготовка);

- створення умов для рівного представництва жінок і чоловіків в керівництві партійних та громадських організацій;

- доступ жінок до економічних ресурсів;

- навчання жінок у школах політичного лідерства;

- запровадження політики підготовки щорічних Національних доповідей Уряду щодо становища жінок в Україні з обов'язковим оприлюдненням цього звіту через засоби масової інформації та заслуховування його під час щорічних слухань стану «жіночого питання» на засіданні Верховної Ради України;

- створення Громадських Рад при керівниках місцевих державних адміністрацій.

Лише за таким умов можливі суттєві зрушення в питанні досягнення рівності політичного лідерства в Україні.

Література

1. Гендерний паритет в умовах розбудови сучасного українського суспільства: Наукова доповідь. – К.: Укр. Ін.-т соціальних досліджень, 2002. –121 с.

2. Мельник Т. М. Гендерна експертиза українського законодавства. – К.: ЛОГОС, 2001. – 120 с.